

at fremhæve et Par af de Udtalelser, hvor med han fremlagde Forslaget, Udtalelser, som jeg anser for at være fuldstændig rigtige og rammende med Hensyn til en saadan Lovs forfatningsmæssige Betydning. Han sagde, at til en Forandring af Grundloven hører som nødvendigt Supplement en Ministeransvarlighedslov. Man hører, ved bliver han, ofte den Betragtning fremført, at en Ansvarlighedslov er i og for sig fyldestgørende, og at naar man kun kan faa den, saa har man alt, hvad man behøver for at sikre sig imod Gentagelse af Ting som dem, vi kende. Men dette, siger han, slaar aabenbart aldeles ikke til, thi der kan selvfølgelig ikke være Tale om at faa Straffeller Erstatningsfølger for Udstedelsen af en foreløbig Finanslov indførte i en Ministeransvarlighedslov, naar det ikke først er fastsat i Grundloven, at en foreløbig Finanslov ikke maa udstedes. Derfor ere de, som ville søge selvstændig Hjælp i en Ansvarlighedslov, i Virkeligheden hjælpeløse, thi en saadan Hjælp kan kun søges i Grundloven, hvortil en Ministeransvarlighedslov kun er et Supplement. Dette er i det væsentlige ogsaa min Opfattelse; og jeg kan tilføje, at jeg betragter en Ministeransvarlighedslovs virkelige Betydning mindre som værende den at være et Værn for Forfatningen end derimod at være et Værn for Ministrene mod at blive idømte vilkaarlige og uretfærdige Straffe af en muligvis ugunstig findet Domstol. Men under alle Omstændigheder er denne Lov, som den ærede Forslagsstiller selv erkender, kun et Supplement til Forslaget om Grundlovsbestemmelser. Derfor er der heller ikke for denne Lovs Bedkommende, forekommer det mig, Anledning til nu at gaa dybere ind paa en Behandling af dets Enkeltheder, angaaende hvilke jeg i øvrigt ganske vist kunde have adskillige Bemærkninger at fremsøre. Jeg skal derfor indskrænke mig til at udtale, at jeg vil anse det for rigtigt, at dette Lovforslag gaar sammesteds hen som det foregaaende Forslag for at blive behandlet i Sammenhæng med dette.

Justitsministeren (Melleman): De faa Ord, jeg agter at sige, slutte sig temmelig nøje til det, den ærede sidste Taler udtalte. En Ministeransvarlighedslov kan naturligvis ikke skrives, uden at man først har givet den Grundlov, den kan slutte sig til, og nærværende Forslag forudsætter jo altsaa, at det Forslag, vi nys behandlede, var vedtaget. Forbindelsen er saa nøje, at det i den Henseende ikke alene kommer an paa, at noget saadant som det, Forslaget

gaar ud paa, var vedtaget i Princippet, men det kommer endog saa an paa de enkelte Ord og Udtryk. I den Grad maa en Ministeransvarlighedslov nøje slutte sig til Grundloven. Jeg gaar nemlig ud fra som noget, der ikke kan omtvistes, at naar Grundlovens § 12 efter at have udtalt, at Ministrene ere ansvarlige for Regeringens Førelse, tilføjer: Deres Ansvarlighed bestemmes nærmere ved Lov, kan Meningen hermed ikke være, at man ved en Ministeransvarlighedslov, som er en simpel Lov, skulde kunne forandre Grundloven. Men Meningen kan kun være, at dens Bestemmelser maa være opbyggede paa den Grundvold, Grundloven giver, og dermed er det altsaa afgjort, at førend man har Grundlovsbestemmelser, som ere uomtvistelige, eller saa længe man ikke er enig om Betydningen af de Bestemmelser, man har, vil det være en Umulighed at affatte en Ministeransvarlighedslov, i det mindste naar man vil lade den slutte sig til de store konstitutionelle Spørgsmaal, og ikke lade den indskrænke sig til den Slags almindelige Ting, som ogsaa vilde kunne finde deres Plads i en almindelig Straffelov. Derfor tror jeg ligesom den ærede sidste Taler, at det i dette Øjeblik vil være et lidet tilfredsstillende Arbejde at gennemgaa de enkelte Bestemmelser i Forslaget. Ogsaa jeg vilde ved flere af dem have adskillige Indvendinger at gøre, og jeg vil navnlig gøre den ene almindelige Bemærkning og bede det eventuelle Udvalg at lægge sig den paa Hjerte, at naar vi have Bestemmelser i en Ministeransvarlighedslov af det Indhold som flere af dem, der findes her, maa der foregaa endnu mere yderliggaaende Forandringer i Grundloven end dem, den ærede Forslagsstiller har foreslaaet. Der findes i dette Forslag forfælskelige Bestemmelser, som efter min Mening ere uoverensstemmende med Grundloven. I hvert Fald er Forholdet det, at der findes flere Bestemmelser, med Hensyn til hvilke det er et aabent Spørgsmaal, et overordentlig omtvisteligt Spørgsmaal, om de ere forenelige med Grundloven, og at dette ikke findes, maa dog være den første Fordring til en Ministeransvarlighedslov. Som sagt, jeg skal ikke gaa dybere ind derpaa, da jeg ligesom den ærede sidste Taler fuldt ud erkender, at det ikke kan nytte at tale om de enkelte Bestemmelser, førend det er givet, hvad der skal være Grundlov.

Forslagsstilleren (Arabbe): Ja, inden det foreligger, hvad den højtærede Justitsminister sigter til her, vil det jo være vanskeligt for mig at forsvare de paagældende Bestemmelser. Jeg kan kun sige, at